

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Прев 719/2021
09.12.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранка Станића, председника већа, Татјане Матковић Стефановић, Татјане Миљуш, Јасмине Стаменковић и др Илије Зиндовић, чланова већа, у парници тужиоца Forma max ДОО Врање Дубница - у ликвидацији, чији је пуномоћник Милан Божиловић, адвокат у ..., против туженог Ванса Intesa АД Београд, ул. Милентија Поповића бр.76, чији је пуномоћник др Немања Алексић, адвокат у ..., ради исплате, вредност предмета спора 4.000,00 динара, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Привредног апелационог суда 6 Пж 3261/21 од 02.09.2021. године, у седници већа одржаној дана 09. децембра 2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о посебној ревизији туженог изјављеној против пресуде Привредног апелационог суда 6 Пж 3261/21 од 02.09.2021. године.

УСВАЈА СЕ ревизија, **ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ** пресуда Привредног апелационог суда 6Пж 3261/21 од 02.09.2021. године и пресуда Привредног суда у Београду 19 П 4360/2018 од 10.02.2021. године тако да се ОДБИЈА као неоснован тужбени захтев тужиоца Forma max ДОО Врање у ликвидацији да се обавезе тужени Ванса Intesa АД Београд да исплати тужиоцу износ од 4.000,00 динара са законском затезном каматом почев од 18.07.2014. године до коначне исплате, као и захтев за накнаду трошкова парничног поступка у износу од 57.300,00 динара.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужилац да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 48.600,00 динара, у року од 8 дана од дана пријема писменог отправака пресуде.

Образложење

Пресудом Привредног суда у Београду 19 П 4360/2018 од 10.02.2021. године обавезан је тужени да тужиоцу исплати износ од 4.000,00 динара са законском затезном каматом почев од 18.07.2014. године до коначне исплате и да тужиоцу на име накнаде трошкова парничног поступка исплати износ од 57.300,00 динара са законском затезном каматом почев од дана извршности пресуде до исплате.

Пресудом Привредног апелационог суда 6 Пж 3261/21 од 02.09.2021. године одбијена је жалба туженог као неоснована и потврђена наведена првостепена пресуда.

Против наведене другостепене пресуде тужени је изјавио благовремену ревизију, због потребе за уједначавањем судске праксе, позивом на одредбу члана 404. Закона о парничном поступку, којом пресуду побија због погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао посебну ревизију туженог и утврдио да испуњава услове прописане одредбом члана 404. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр.74/11 ... 18/20) за одлучивање о истој, због потребе за уједначавањем судске праксе у одлучивању о захтеву тужилаца за враћање новчаног износа који су платили на име трошкова обраде кредита код тзв. субвенционисаних кредита.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у границама прописаним одредбом члана 408. Закона о парничном поступку и одлучио да је ревизија туженог основана.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац у својству корисника кредита и тужена банка у својству даваоца кредита закључили су Уговор о кредиту број ... дана 18.07.2014. године, којим је тужена банка одобрила тужиоцу кредит у износу од 800.000,00 динара. У члану 8. Уговора дефинисана је обавеза тужиоца да плати банци накнаду за обраду кредитног захтева у висини од 0,5% од износа одобреног кредита, односно 4.000,00 динара. Тужилац је неспорно туженој на основу наведене одредбе платио износ од 4.000,00 динара на име накнаде.

Одлучујући о основаности тужбеног захтева за исплату износа од 4.000,00 динара, првостепени суд је најпре расправљао питање ваљаности спорне одредбе уговора о кредиту којом је предвиђена наплата накнаде за обраду кредитног захтева у висини од 0,5%, и утврдио да се ради о ништавој уговорној одредби. Првостепени суд образлаже да нема доказа да је тужена банка тужиоца упознала са елементима ефективне каматне стопе, те да је тужиоцу дала понуду која садржи јасне и недвосмислене податке о предметној накнади. Понуда за субвенционисани кредит од 18.07.2014. године је била необавезујуће природе у смислу члана 36. став 1. Закона о облигационим односима и не садржи податке о ефективној каматној стопи, нити је тужена банка пружила доказ да је понуда дата у предуговорној фази, а не приликом закључења уговора. План отплате кредита од 18.07.2014 године садржи податке о износу кредита, висини накнаде, каматној стопи и ефективној каматној стопи, исти је потписан и оверен од стране уговорних страна. Првостепени суд закључује да уручени план отплате нема природу понуде, већ представља форму коју прописује сама банка у виду табеларног прегледа новчаних токова.

Нижестепени судови су закључили да тужена банка приликом закључења уговора о кредиту није тужиоцу дала јасну понуду која садржи све податке и обавезне елементе уговора о кредиту сходно Одлуци о условима и начину обрачуна ефективне каматне стопе и изгледу и садржини образаца који се уручују корисницима из 2011. године. Стога, нижестепени судови су као претходно питање утврдили ништавост уговорне одредбе из члана 8. уговора, и као последицу наведеног, усвојили тужбени

захтев за исплату износа од 4.000,00 динара колико је тужена банка по ништавој уговорној одредби наплатила од тужиоца.

Врховни касациони суд не прихвата изнето правно схватање нижестепених судова у погледу ништавости уговорне одредбе којом је уговорена накнада за обраду кредита, а што је од утицаја и на одлуку о главној ствари.

Заузето правно становиште нижестепених судова у погледу недостатка понуде дате у предуговорној фази на основу које би се тужилац упознао са висином ефективне каматне стопе и свим трошковима и накнада које га терете у поступку реализације кредитног захтева, не може се прихватити у конкретном случају. Ово из разлога што је обавеза плаћања трошкова обраде кредита прописана спорном уговорном одредбом установљена у складу са одредбом члана 6. став 3. Уредбе о условима за субвенционисање каматних стопа за кредите и одржавање ликвидности и функционисање трајних обртних средстава у 2014 години („Службени гласник РС“, бр.52/2014). Том одредбом је прописано да једнократна накнада за обраду кредита коју банка зарачунава корисницима кредита не може бити виша од 0,5% од износа кредита. Осим тога, цитираном одредбом се прописују и други услови који се односе на могућност добијања кредита за одржавање ликвидности и финансирање трајних обртних средстава којима се одређују износи намењени за кредитирање предузетника, малих и средњих предузећа, начин пласирања и враћања тих средстава, као и услова за субвенционисане камате. На тај начин су учињени познатим услови за добијање предметних кредитних средстава, којим су клијенти банке обавештени о условима за закључење уговора са банком. У складу са тако прописаним условима закључен је предметни уговор о кредиту парничних странака у коме је одредбом члана 8. уговора прописано и обавеза плаћања једнократне накнаде трошкова обраде кредита у висини од 0,5% у односу на одобрени износ кредита.

Из тих разлога правно је неутемељен закључак нижестепених судова да тужени није поступио у складу са нормативним актима којима су уређени субвенционисани кредити, будући да је тужени, а како то утврђује првостепени суд, дана 18.07.2014. године (дакле при закључењу уговора о кредиту) тужиоцу уручио индикативну понуду за субвенционисани кредити ФЗР 2014, Преглед услова за одобрење кредита у износу од 800.000,00 динара, у којима је наведена и накнада за обраду захтева и реализацију у висини од 0,50% једнократно од износа кредита. Чињеница да ова понуда није правно обавезујућа (како је то наведено у самој понуди), као и да је банка задржала право да модификује и/или додатно прецизира било који елемент индикативне понуде, не чини ову понуду правно неважећом будући да садржи трошкове које је тужилац био дужан да плати, у ком износу је касније и одређена његова уговорна обавеза по том основу. Дакле, из изведених доказа произилази да је, поред опште прописани услова за закључење уговора, тужени доставио тужиоцу и конкретну понуду у предуговорној фази у којој су наведене обавезе тужиоца по основу накнаде трошкова за обраду кредитног захтева, из којих је тужилац несумњиво могао бити упознат са висином своје обавезе у поступку реализације кредита.

Имајући у виду да нижестепени судови нису правилно применили материјално право када су утврдили ништавост члана 8. уговора о кредиту, то није правилна одлука којом су обавезали туженог да тужиоцу плати износ од 4.000,00 динара, па је Врховни

касациони суд преиначио нижестепене одлуке и одбио тужбени захтев за исплату износа од 4.000,00 динара, имајући у виду да је тужени овај износ наплатио на основу пуноважне уговорне одредбе.

То су разлози због којих је на темељу одредбе члана 416. став 1. Закона о парничном поступку, ревизија туженог усвојена и побијане нижестепене пресуде преиначене.

Одлука о трошковима спора донета је применом одредбе члана 165. став 2. у вези члана 163. став 1, 154. и 163. став 1, 2, 3. и 4. Закона о парничном поступку. Туженом су досуђени трошкови спора за приступ на три одржана рочишта у износу од 22.500,00 динара и за приступ на 4 неодржана рочишта у износу од 18.000,00 динара, што са трошковима ПДВ-а укупно износи 48.600,00 динара, према Тарифи о наградама и накнадама за рад адвоката важећој у моменту предузимања радње.

Туженом нису досуђени трошкови на име судских такси, из разлога што тужени ове трошкове није определио по висини у складу са одредбом члана 163. став 2. Закона о парничном поступку. У ревизији тужени није захтевао накнаду трошкова ревизијског поступка, због чега Врховни касациони суд о овим трошковима није одлучивао.

**Председник већа – судија
Бранко Станић, с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**